
Robert Graves i el món clàssic

M. Rosa Llabrés, catedràtica de Grec de Secundària, coneguda per les seves aportacions sobre el món clàssic a diferents àmbits (conferències, traduccions, publicacions), compta ja amb l'edició d'un important recull de poesia lírica grega antiga traduït per ella mateixa. Aquesta obra mostra l'enorme capacitat de l'autora per l'elaboració de material de gran utilitat per als interessats en diferents aspectes de la tradició clàssica.

Els que sabem de la curolla de M. Rosa per l'obra de Graves, i n'havíem escoltat ja algunes de les seves aportacions, esperàvem aquest treball definitiu sobre la dimensió que adquireix el món clàssic a l'obra del deianenc.

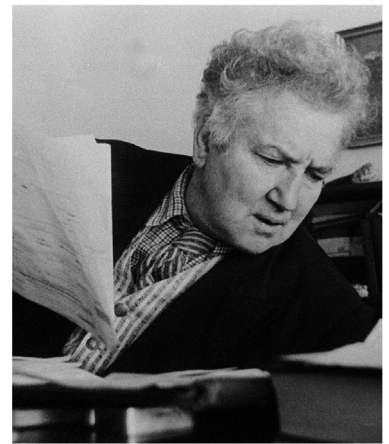
Rarament un assaig es pot tenir com a imprescindible, i aquesta vegada ho és per esperat i per complert: efectivament, tots els estudiosos i apassionats del món clàssic esperàvem aquest treball sobre la relació existent entre l'obra de Graves i la tradició clàssica. De tots és conegut que l'obra de l'escriptor de Wimbledon, establert a Deià, ha estat el punt de partida de moltes passions pel món clàs-

sic. Sembla com si la relació amor-odi que Graves professava per tot allò que suposava el món grecoromà despertés en els seus lectors un apropament als clàssics de la mateixa manera personal que el deianenc pretenia i feia. Doncs bé, aquest fet de despertar passions i interès al voltant del món clàssic (qui no ha admirat la seva novel·la *Jo Claudi*, encara que sigui gràcies a la sèrie televisiva?), de moment, restava sense cap estudi sobre l'ús que Graves en feia, de les fonts i de la cultura clàssica en general, sobre la vinculació tan especial entre Graves i la literatura grecollatina. El llibre de M. Rosa Llabrés omple aquest buit i situa l'obra i la figura de Graves en el seu lloc, sense sacralitzacions, però també sense dejectar la seva obra per divulgativa i creativa.

Però també hem dit que es tracta d'una obra complerta, i és així ja que s'hi fa un repàs detingut, exhaustiu i seriós de qualsevol obra de Graves que contengui referències al món clàssic i se n'analitzen les fonts passatge per passatge, al temps que es fa una valoració de l'ús d'aquestes fonts des de la seriositat i rigor que dona

Maria Rosa Llabrés i Ripoll

ROBERT GRAVES
I EL MON CLÀSSIC

M. Rosa Llabrés: *Robert Graves i el món clàssic* (2006). Palma. Leonard Muntaner Editor («Llibres de la Nostra Terra», núm. 70). 376 ps.

el coneixement profund per part de l'autora de l'estudi, tant pel que fa a la tradició clàssica, com als elements propis de la vida de Robert Graves, fets que el portaran a fer, mitjançant la seva obra, una interpretació dels clàssics personal, al temps que més seriosa del que alguns crítics han volgut veure.

No és poc important constatar, en aquest sentit, que l'entrada a l'exèrcit del deianenc, amb motiu de la Guerra Mundial, sigui una partida a Troia, un *fatum* que regeix els esdeveniments, com el de l'emperador Claudi que es dirigeix a una posteritat remota i que és ressuscitat per Graves com a truc literari. Aquest personatge, que marcarà l'esdevenir de Graves, conté, tal com ens assenyala M. Rosa Llabrés, elements suficientment clars quant al seu caràcter incomprès, que no encaixa enlloc, però alhora profundament humà, per tal de poder veure-hi un cert component autobiogràfic.

Aquesta utilització personal de les dades històriques suposarà el punt de partida de la narrativa històrica moderna: la presentació dels fets de forma dramàtica i el caràcter personalista i detallista de la seva història, a l'estil de Suetoni i la historiografia d'època imperial, són característiques pròpies de la narrativa històrica del segle XX, que es deuen, en gran mesura, a les aportacions de Graves.

També l'estudi de Llabrés s'endinsa en la dimensió psicològica de Graves, tal com aquest es va interessar pels nous corrents psicològics del seu temps. Efectivament, el tractament de la psicologia de Claudi, però sobre tot la importància de la figura femenina, omnipresent a la novel·la de l'emperador, com també a la seva vida, serà una constant en l'obra de Graves. *La deessa blanca* i *La filla d'Homer* seran dos clars exponents d'aquesta presència femenina en l'obra posterior de Graves.

Però potser el Claudi de Graves, com ens fa veure l'autora, no és més

que la primera pedra de l'impressionant edifici construït al voltant de les seves teories sobre el fet mitològic i del fet poètic en general. Una primera pedra no gens lleugera, val a dir, ja que conté elements novel·lístics que la situen entre les obres d'aquest gènere que han marcat tendències en èpoques posteriors. I és que Graves fa una versió dels fets i dels personatges que ningú no havia estat capaç d'aplicar fins aleshores: un emperador gairebé desconegut, amb una personalitat complexa i problemàtica i que fa ús de l'astúcia i l'adulació per salvar-se i sobreviure, tot amant amb una gran profusió de detalls que satisfan la curiositat del públic.

M. Rosa Llabrés situa encertadament la ingent obra mitològica de Graves (*El velló d'or*, *La deessa blanca*, *Els mites grecs*) en el context de les seves reflexions sobre la creació poètica i sobre la universalitat del fet mitològic. Tot i que això comporta dubtes sobre la consideració de la seva obra com a científica, no és menys cert que Graves, amb la seva «gramàtica històrica del mite poètic», desperta en el lector interessat en el fet mitològic una sèrie d'interrogants i de nous camins per a investigar, sense menysprear l'alè poètic que hom transmet.

L'èxit popular que va tenir la seva obra no es pot deixar de banda, malgrat les crítiques rebudes des del món acadèmic, i és això el que posa en el seu lloc l'obra de M. Rosa Llabrés: l'ús del llenguatge clàssic de forma innovadora, en el sentit sobretot de personal i desmitificadora, juntament amb el tractament més íntim i pro-

fund de la tradició clàssica i el fet que la seva visió poètica sigui l'expressió d'una temàtica ancestral i única, ha fet, sens dubte, que l'obra de Graves hagi provocat l'addicció als temes clàssics defugint les possibles visions «atabalades, cansades o rígidament científiques».

No es pot deixar de banda l'estudi que fa l'assaig de M. Rosa Llabrés sobre l'obra breu de Graves: relats breus, articles, poemes i traduccions fets amb una fantasia desbordant i sempre d'acord amb les seves tesis poeticomítiques. En aquesta obra breu es deixa veure el gran bagatge intel·lectual de l'autor, sobretot pel que fa al coneixement del món clàssic.

En definitiva, un esplèndid treball que ens aporta moltes dades sobre la creació d'un món mitogràfic propi i sobre la importància de la presència del món clàssic a l'obra de Robert Graves. Un Robert Graves que, instal·lat a Deià, incorpora idees a la seva obra que no es poden deslligar de la seva pròpia manera de viure i de sentir la vida i que es vinculen fortament a tesis com les que defensa al voltant de viure d'acord amb el món natural, tesis que el fan un autèntic precursor de nous corrents socials a Europa a partir dels anys 60: ecologisme, teràpies alternatives, noves formes religioses o musicals... I tot sota l'enorme prisma de la tradició clàssica i de la mitologia universal que donen alhora cohesió i forma a tot el pensament de Robert Graves.

Joan Carles Simó

Embat

Pge. Papa Juan XXIII, 5 - E
Tel. 971 713 350 – Fax: 971 213 641
Geranis Centre
07002 Palma de Mallorca
E-mail: adminembat@balear.onenet.es

Radio
gòtic
BOULEVARD

Born de llibres

C/ Sant Miquel, 55 - 1ª planta
Tel. i Fax: 971 71 03 04

PEDAGOGIA I PSICOLOGIA • LLIBRES DE CINEMA • LITERATURA
CIÈNCIES SOCIALS • LLIBRERIA UNIVERSITÀRIA